

Motion till riksdagen 2008/09:So453

av **Inger René och Marietta de Pourbaix-Lundin**
(m)

Omskärelse av minderåriga

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en åldersgräns på 15 år för manlig omskärelse som inte är medicinskt motiverad.

Motivering

Omskärelse genomförs i dag ofta på blott några dagar gamla pojkar. Omskärelse innebär att man skär bort en frisk del av kroppen. Det är dessutom ett oåterkalleligt ingrepp. Spädbarn har naturligtvis ingen möjlighet att själva samtycka eller säga nej till ett sådant ingrepp.

I FN:s barnkonvention slås det fast att barn skall skyddas mot alla former av fysiskt och psykiskt våld, skada eller övergrepp. Vidare slås det fast att alla effektiva och lämpliga åtgärder skall vidtas för att avskaffa traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa.

Med beaktande av detta måste omskärelse av små pojkar förbjudas. Ett sådant ingrepp skall bara få genomföras när pojken själv kan ge uttryck för sin egen övertänkta uppfattning i frågan. En sådan lämplig åldersgräns är 15 år.

Trots en sådan lagstiftning som den vi föreslår är det viktigt att slå fast att alla medicinskt motiverade ingrepp är tillåtna. Detta bör framgå av lagtexten.

Vid en förfrågan hos riksdagens utredningstjänst framkommer följande.

Socialstyrelsen har haft i uppdrag att rapportera effekterna av lagen, vilka redovisades i oktober 2005 i rapporten Omskärelse av pojkar, effekter av lagen. Socialstyrelsen konstaterar att ett fåtal personer (fem) har sökt tillstånd enligt lagen, och för närvarande är endast två av dessa verksamma, båda från den judiska församlingen.

Socialstyrelsen anför att omskärelse av pojkar som är äldre än två månader enligt lagen inte får utföras av annan än legitimerad läkare. Inom judendomen

Fel! Okänt namn på

utförs omskärelse av pojkar under de första levnadsveckorna, varför det företrädesvis är personer från de judiska församlingarna som har ansökt om tillstånd. I andra trossamfund omskärs pojkar när de är något äldre. Socialstyrelsen anser sig inte ha någon möjlighet att bedöma omfattningen av denna verksamhet.

Enligt Socialstyrelsen har lagen inneburit att styrelsen fått viss kännedom om den omskärelseverksamhet som utförs av personer utanför den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen. Lagen har inneburit en viss förbättring av smärtlindringen hos verksamma personer med tillstånd, då dokumentationsskyldigheten enligt patientjournalagen (1985:562) för den legitimerade personal som medverkar vid smärtlindringen möjliggör uppföljning av smärtlindringen och metoder för denna. Lagen har vidare gett Socialstyrelsen möjligheter att bedriva tillsyn av dem som ansökt om tillstånd, vilket har förbättrat såväl hygienrutiner som dokumentation av smärtlindringen.

Socialstyrelsen uppger sig ha indikationer på att det förekommer omskärelse av framför allt pojkar i förskoleåldern utanför hälso- och sjukvården. Omfattningen av denna verksamhet har Socialstyrelsen ingen möjlighet att bilda sig uppfattning om.

Mot denna bakgrund drar Socialstyrelsen slutsatsen att lagen inte har haft avsedd effekt som skydd mot att pojkar kommer till skada i omskärelseverksamheten som helhet.

Vi vet också att den förra regeringen gav Socialstyrelsen i uppdrag att analysera varför företrädesvis pojkar i förskoleåldern omskärs av personer utanför hälso- och sjukvården.

Det har tydligen inte ingått i Socialstyrelsens uppdrag att ta ställning till om omskärelse på icke medicinska grunder skall vara tillåtet eller inte. Socialstyrelsen har utgått från regeringens och riksdagens uppfattning att det är förenligt med barnkonventionen och att ett förbud skulle vara en otillåten begränsning av religionsfriheten.

I mars 2007 lämnade Socialstyrelsen rapporten där man närmare analyserar varför vissa pojkar omskärs av personer utanför hälso- och sjukvården samt lämnar förslag på åtgärder som syftar till att förebygga att ingen pojke får illa inom omskärelseverksamheten som helhet. Den rapporten bereds nu inom Regeringskansliet. I socialutskottets betänkande 2007/08:SoU14 skriver man att "Socialstyrelsens rapport Omskärelse av pojkar från mars 2007 bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att detta arbete bör föregripas."

Vi välkomnar Socialstyrelsens rapport och vill att beredningen inom Regeringskansliet påskyndas. Vår uppfattning är fortsatt att omskärelse bara skall få genomföras när pojken själv kan ge uttryck för sin egen övertänkta uppfattning i frågan. En lämplig åldersgräns kan vara 15 år.

Stockholm den 30 september 2008

Inger René (m)

Marietta de Pourbaix-Lundin (m)